

I. ali -A- DEKLINACIJA

Sem spadajo samostalniki **ženskega** spola na –a in imena dreves.

KONČNICE:

N	-a	-ae	➔ SG: lingua, linguae, linguae, linguam, lingua
G	-ae	-arum	➔ PL: linguae, linguarum, linguis, linguas, linguis
D	-ae	-is	
A	-am	-as	
Abl.	-a	-is	

Moškega spola so:

- imena moških poklicov: *advena* – prišlek, *agricola* – poljedelec, *incola* – prebivalec, *scriba* – pisar, *poeta* – pesnik
- imena narodov: *Persa* – Perzijec, *Dalmata* – Dalmatinec, *Croata* – Hrvat

POSEBNOSTI

- Staro obrazilo –as za G sg. se je ohranilo v zvezah: *pater familias* – hišni gospodar, *mater familias* – hišna mati, gospodinja, *filia familias*, *filius familias*. Vendar uporabljamo tudi obrazilo –ae ➔ *mater familiae* etc.
- Substantiva *dea* – boginja in *filia* – hči imata v D in Abl. pl. v zvezi z *deus* – bog in *filius* – sin starejše obrazilo –bus: *dis et deabus* – bogovom in boginjam, *filius filiabus* – sinovom in hčeram.
- Posebnosti v številu:

- pluralia tantum** – substantivi, ki se uporabljo samo v pluralu:

<i>angustiae</i> – soteska	<i>epulae</i> – pojedina, gostija	<i>minae</i> – grožnje
<i>Athenae</i> – Atene	<i>feriae</i> – počitnice, praznik	<i>nuptiae</i> – svatba
<i>Cannae</i> – Kane	<i>indutiae</i> – premirje	<i>inimicitiae</i> – sovraštvo
<i>deliciae</i> – mamilia, naslada	<i>insidia</i> – zaseda, zalezovanje	<i>Nonae</i> – 5./7. dan v mesecu
<i>divitiae</i> – dragocenosti, bogastvo	<i>Kalendae</i> – 1. dan meseca	<i>reliquiae</i> – ostanki
<i>thermae</i> – terme	<i>Syracusae</i> – Sirakuze	<i>ténebrae</i> – tema

- nekatere besede imajo v pluralu poleg navadnega še drug, soroden pomen, npr.:

<i>aqua</i> – voda; pl. vodé, zdravilni vrelci	<i>fortuna</i> – usoda, sreča; pl. položaj, imetje
<i>cera</i> – vosek; pl. voščene tablice	<i>littera</i> – črka; pl. črke, pismo
<i>copia</i> – množica; pl. bojne čete, zaloga	

- singularia tantum** – samostalniki, ki se uporabljo samo v singularu: *sapientia* – modrost, *senecta* – starost, *Roma* – Rim, *agrilla* – ilovica